

**BURMISTRZ MIASTA
BIELSK PODLASKI
17-100 Bielsk Podlaski
ul. Kopernika 1**

Bielsk Podlaski, 07 marca 2019 r.

Ok. 8120.2.3.2019

**Rada Miasta
Bielsk Podlaski**

W załączeniu przedkładam „Informację z działalności Środowiskowego
Dому Samopomocy w Bielsku Podlaskim w 2018 r.”.

Powyższe wynika z przyjętego planu pracy Rady Miasta Bielsk Podlaski
na 2019 rok.

BURMISTRZ MIASTA

Jarosław Borowski

INFORMACJA Z DZIAŁALNOŚCI ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY w BIELSKU PODLASKIM za 2018 rok.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Bielsku Podlaskim prowadzi swoją działalność od 1996r. Jest samodzielną jednostką budżetową prowadzoną przez Gminę Miejską Bielsk Podlaski jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej. Placówka funkcjonuje jako dzienny ośrodek wsparcia przeznaczony dla osób dorosłych z zaburzeniami psychicznymi. Jest samodzielną jednostką organizacyjną pomocy społecznej, finansowaną przez Wojewodę Podlaskiego ze środków budżetu państwa. Od początku, zasięgiem swojego działania placówka obejmowała teren miasta Bielsk Podlaski, natomiast po podpisaniu Porozumienia pomiędzy Gminą Bielsk Podlaski, a Miastem Bielsk Podlaski dnia 28.12.2016r. zasięgiem jej działania jest również teren Gminy Bielsk Podlaski. Podpisane porozumienie dotyczy powierzenia Miastu Bielsk Podlaski realizacji zadania publicznego w zakresie pomocy społecznej, polegającego na kierowaniu mieszkańców Gminy Bielsk Podlaski do Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim.

Środowiskowe Domy Samopomocy, zgodnie z przepisami

działają w oparciu o :

- Ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 z późn. zm.)
- Ustawę z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2018 r. poz.1878).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2010 r. Nr 238, poz. 1586 z późn. zm.).

Uczestnikami ośrodka są osoby niepełnosprawne intelektualnie i przewlekle psychicznie chore, które z powodu swojej niepełnosprawności mają trudności w prawidłowym funkcjonowaniu w środowisku społecznym, zaspokojeniu niezbędnych potrzeb czy przezwycięzeniu trudnych sytuacji życiowych. Zadaniem Środowiskowego Domu Samopomocy jest podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności uczestników, niezbędnych do możliwie jak najbardziej samodzielnego życia.

Środowiskowy Dom Samopomocy (zwany dalej ŚDS) jest elementem realizowanej w gminie strategii zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi oparcia społecznego. Pozwala im na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, usamodzielnienie się i integrację społeczną, rozumianą jako możliwość pełnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Decyzję o skierowaniu określonej osoby do ŚDS podejmuje Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim na podstawie decyzji administracyjnej, po uprzednim skompletowaniu odpowiedniej dokumentacji, która uzasadnia potrzebę umieszczenia danej osoby w placówce. Dyrektor MOPS ustala również odpłatność za pobyt w placówce wydając decyzję w oparciu o stosowne przepisy, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej (art. 51b, ust. 1).

Przepisy te dają również możliwość, w uzasadnionych przypadkach, obniżenia lub całkowitego odstąpienia od odpłatności za pobyt, co często stosowane jest w praktyce.

Osobami uprawnionymi do korzystania z ŚDS są:

- osoby przewlekle psychicznie chore,
- osoby upośledzone umysłowo w stopniu głębokim, znacznym i umiarkowanym, a także osoby z lekkim upośledzeniem umysłowym, gdy jednocześnie występują inne zaburzenia zwłaszcza neurologiczne,
- osoby wykazujące inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej są zaliczane do zaburzeń psychicznych, z wyłączeniem osób czynnie uzależnionych od środków psychoaktywnych.

Z końcem 2018r do placówki uczęszczało 28 osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi, w tym :

- 23 osób niepełnosprawnych intelektualnie (upośledzone umysłowo w stopniu znacznym, umiarkowanym i lekkim) wykazujące poważne trudności w życiu codziennym – grupa „B”,
- 5 osób chorych psychicznie (zaburzenia psychotyczne) nie wymagające leczenia szpitalnego - grupa „A”.

Ilość miejsc przeznaczonych uczestnikom placówki jest ograniczona i ustalona z Organami Wojewody Podlaskiego. W chwili obecnej placówka dysponuje 30 miejscami. Zgodnie z obowiązującymi przepisami i ustalonymi normami, dla takiej ilości osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi nasz dom jest przystosowany ze względu na standardy określone w rozporządzeniu dotyczącym ŚDS.

Środowiskowy Dom Samopomocy funkcjonuje 8 godzin dziennie przez 5 dni w tygodniu od poniedziałku do piątku. Pełnowymiarowy czas pracy dla personelu placówki wynosi 8 godzinny dziennie (40 godzin tygodniowo). Pracownikom ŚDS nie przysługuje skrócony czas pracy ani też dodatkowe dni wolne (poza określonymi ustawowo), nie przysługują im też przerwy w postaci ferii czy wakacji.

DO PODSTAWOWYCH ZADAŃ ŚDS NALEŻY:

- **podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności** uczestników do możliwie jak najbardziej samodzielnego życia,
- **wsparcie** dla osób z zaburzeniami psychicznymi w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych oraz zaspokojeniu niezbędnych potrzeb życiowych,
- **dążenie do pełnej integracji społecznej** osób niepełnosprawnych poprzez ich aktywne uczestnictwo w życiu publicznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym oraz odpowiednie dostosowanie do ich zainteresowań i potrzeb.

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim za 2018r.

ŚDS świadczy usługi opiekuńcze i inne, w szczególności:

- stwarza odpowiednie warunki pobytu (posiada niezbędne pomieszczenia i sprzęt dostosowane do realizacji zadań w zakresie postępowania wspierająco- aktywizującego) ,
- daje możliwość spożycia ciepłego posiłku,
- zapewnia opiekę pielęgniarstwa,
- daje możliwość realizacji programu wspierająco – aktywizującego prowadzonego na rzecz uczestników ŚDS,
- zapewnia dostęp do kultury, rekreacji , wypoczynku oraz oświaty (wszelkie formy działalności kulturalno-oświatowej),
- zapewnia spokój i bezpieczeństwo w czasie pobytu w placówce,
- organizuje inne świadczenia stosownie do potrzeb uczestników i możliwości domu.

Działania Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim, w głównej mierze podporządkowane są realizacji programu wspierająco- aktywizującego, który opracowany jest przez funkcjonujący w ŚDS zespół wspierająco-aktywizujący. Członkami zespołu są pracownicy merytoryczni świadczący usługi w Domu oraz dyrektor jednostki. Każdemu z uczestników ŚDS zespół opracowuje indywidualny plan postępowania wspierająco-aktywizującego. Zespół jest również odpowiedzialny za realizację tego planu oraz wypracowane efekty terapeutyczne. Systematycznie, raz na pół roku, zespół terapeutyczny dokonuje oceny efektów terapeutycznych i ewaluacji procesu postępowania wspierająco- aktywizującego. Celem takich obserwacji jest ocena efektów realizacji indywidualnych planów postępowania wspierająco- aktywizującego, a w następnej kolejności ich modyfikacja, o ile taka jest niezbędna. Po modyfikacji dostosowuje się na nowo program wspierająco- aktywizujący do danego uczestnika, uwzględniając:

- dostosowanie do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych każdego z uczestników,
- indywidualne zainteresowania i upodobania,
- formy zajęć i terapii prowadzonych w placówce dostosowując je do umiejętności uczestników.

PROGRAM POSTĘPOWANIA WSPIERAJĄCO-AKTYWIZUJĄCEGO obejmuje:

1. Treningi umiejętności społecznych:

- trening samoobsługi i zaradności życiowej,
- trening kulinarny,
- trening higieniczny,
- trening budżetowy,
- trening umiejętności prowadzenia rozmowy,

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim za 2018r.

- trening umiejętności spędzania wolnego czasu,

- trening samousprawniania i doskonalenia.

2. Terapia zajęciowa plastyczna

3. Terapia zajęciowa techniczna

4. Terapia zajęciowa muzyczno-rytmiczna

5. Warsztat krawiecko - hafciarski

6. Zajęcia dydaktyczne

7. Terapia ruchowa

INNE:

* opieka

* wsparcie – współpraca z rodzinami

* opieka pielęgniarstwa

* internet, komputer – metodą otwierania się na świat.

Program wspierająco-aktywizujący jest realizowany zgodnie z opracowanymi przez dyrektora jednostki :

- Programem działania ośrodka – opracowanym dla gr. A
- Programem działania ośrodka – opracowanym dla gr. B
- Planem pracy ośrodka.

Programy działania, jak również plan pracy ośrodka, co roku są szczegółowo opracowane przez dyrektora jednostki i zatwierdzone przez Wojewodę Podlaskiego – jako organ zlecający prowadzenie zadania oraz przez Burmistrza Miasta Bielsk Podlaski – jako organ prowadzący zadanie.

REALIZACJA POSTĘPOWANIA WSPIERAJĄCO – AKTYWIZUJĄCEGO

Formy i efekty pracy terapeutycznej w ŚDS

Osoby z zaburzeniami psychicznymi, a w szczególności chore psychicznie, mają problemy i znaczne deficyty w codziennym funkcjonowaniu. Nie potrafią radzić sobie w trudnych i ważnych sytuacjach życiowych, np. w załatwianiu pracy, spraw urzędowych czy bankowych. W fazie nawrotu choroby znamienny jest też brak ich aktywności i całkowite wycofanie się z życia rodzinnego i społecznego. W celu redukcji tych deficytów, prowadzony jest **proces terapeutyczny, który polega na realizacji planów postępowania wspierająco-aktywizującego** i dokładnej obserwacji efektów tego procesu. Jednym ze sposobów wsparcia terapeutycznego w sferze zaradności życiowej

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim za 2018r.

i samoobsługi, w przypadku osób chorych psychicznie (schizofrenia lub inne zaburzenia psychotyczne), jest w głównej mierze terapia poprzez **treningi umiejętności społecznych**. Postępowanie wspierająco-aktywizujące obejmuje takie formy zajęć, które polegają na wyuczeniu się nowych umiejętności oraz zachowań, jak też odtwarzaniu na nowo utraconych umiejętności.

Prowadzenie treningów umiejętności społecznych służy realizacji celów :

- związanych z osiągnięciem większej **samodzielności i zaradności życiowej** w zakresie podstawowych czynności związanych z codziennym funkcjonowaniem,
- **usamodzielnieniem się w zakresie samoobsługi** .

Najwyraźniej efekty tej pracy terapeutycznej widoczne są w zakresie treningów kulinarnych – najbardziej preferowanych i lubianych przez uczestników. Taka forma zajęć ma na celu wypracowanie umiejętności uczestników do większej samodzielności i zaradności w codziennym ich funkcjonowaniu. Uczestnicy uczą się przygotowania prostych posiłków i potraw w placówce, dzięki temu, coraz częściej (w kilku przypadkach) nabywają umiejętność samodzielnego przygotowania prostych potraw w domu. Wykazują się też większą samodzielnością w zakresie samoobsługi w dokonywaniu zakupów. W sposób widoczny poprawia się również ich dbałość o higienę osobistą i estetyczny wygląd na co dzień. Faktem jest, że wszystkie te umiejętności wymagają ciągłego utrwalania i systematycznej, regularnej pracy terapeutycznej. Wciąż pracujemy nad pogłębianiem wiedzy i świadomości uczestników w obszarze ochrony zdrowia psychicznego (treningi higieniczne i prowadzenie tematycznych pogadarek). W zakresie treningów samoobsługi i zaradności życiowej wciąż utrwalamy podstawowe czynności związane z codziennym funkcjonowaniem: dbałość o ład i porządek, sprzątanie, utrwalanie umiejętności obsługi sprzętu AGD (pranie, odkurzanie, gotowanie itp.). Regularnie proponujemy również różnorodne formy umiejętności spędzania wolnego czasu, które mają ogromne znaczenie dla właściwego funkcjonowania oraz zachowania w należytej formie zdrowia psychicznego i fizycznego, a dzięki temu również rozwijają ich zainteresowania i hobby.

1. Rodzaje treningów umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów:

- podstawową formą treningów, które pozwalają na realizację celów związanych z **pobudzaniem uczestników do większej aktywności i samodzielności** (szczególnie uczestników z grupy A) są **treningi umiejętności prowadzenia rozmowy, które dają możliwość dzielenia się swoimi problemami** z osobami zaufanymi, poza tym pomagają znaleźć właściwe rozwiązanie i **udzielają odpowiedniego wsparcia**, taka forma pomocy ułatwia również odnalezienie się naszych domowników w natłoku spraw urzędowych,
- **w zakresie zajęć dydaktycznych uczestnicy nabywają też umiejętność** wypełniania dokumentów urzędowych, opłaty rachunków, wypełniania druków oraz składanie dokumentów do odpowiednich instytucji i urzędów, poprzez odpowiednią edukację **w zakresie poruszania się komunikacją miejską następują** dalsze postępy u kolejnych osób w zakresie samodzielności w poruszaniu się po mieście, **jak również realizacji kolejnych celów z zakresu treningów samoobsługi i zaradności życiowej**, które również pomagają w osiągnięciu samodzielności w codziennym funkcjonowaniu,
- **współpraca pracownika socjalnego ŚDS** wciąż rozwija się o kolejnych uczestników ich opiekunów oraz rodzinami (ze wsparciem ze strony MOPS), prowadzenie **treningów umiejętności prowadzenia rozmowy** pozwala też na dyskretne i umiejętne rozwiązywanie indywidualnych

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim za 2018r.

i osobistych problemów, którymi uczestnicy dzielą się z osobami zaufanymi, w tym właśnie z pracownikiem socjalnym,

- **dzięki treningom umiejętności organizowania wolnego czasu**, uczestnicy ŚDS mają możliwość zapoznania się z różnymi formami relaksacji, wypoczynku, realizacji własnego hobby czy organizowania czasu zgodnie z własnymi upodobaniami **w zakresie muzyki, sportu, internetu, haftu krzyżkowego, umiejętności manualnych plastyczno-technicznych czy kontynuowania prób zespołu wokalnego ŚDS.**

2. Rodzaje treningów umiejętności spędzania czasu wolnego:

- zapewniają one wielokierunkowy rozwój własnej osobowości jak również zainteresowań **w zakresie umiejętności manualnych (plastyczno-technicznych), muzyki, filmu oraz rozwijania umiejętności gospodarowania wolnym czasem (książka, kino, teatr, literatura, poezja i inne)** inną ze stosowanych form spędzania wolnego czasu są również zajęcia związane z rozwijaniem własnym upodobań, zainteresowań są **treningi samousprawniania i doskonalenia, które umożliwiają rozwój zainteresowań** muzyką, sportem, internetem, telewizją oraz regularne próby zespołu wokalnego ŚDS jak również hobbystyczne wyszywanie techniką krzyżkową,

- umiejętność spędzania wolnego czasu, to również **umiejętność korzystania z zasobów wiedzy internetowej**- wyszukiwanie ulubionej muzyki, ciekawych programów, gier komputerowych, ale też wiedza na temat filmu czy literatury,

- kolejną formą spędzania wolnego czasu są też **zajęcia dydaktyczne** z zakresu rozwiązywania rebusów i krzyżówek, ale także gier dydaktycznych czy układania puzzli.

3. Poradnictwo psychologiczne.

W przypadku naszej placówki, uczestnicy **korzystają z usług psychologa zatrudnionego w placówce na umowę-zlecenie, który swoim wsparciem służy uczestnikom, ale też w razie potrzeby ich rodzinom i opiekunom.** Psycholog ma swoje dyżury w ŚDS- ustalone wg. **naszych potrzeb w określone dni tygodnia i godziny.** W tym czasie udziela wsparcia i poradnictwa psychologicznego osobom zainteresowanym oraz ich rodzinom. Ponadto nasi uczestnicy mogą korzystać z innej formy poradnictwa psychologicznego, która polega na **wykorzystaniu możliwości konsultacji i usług psychologów zatrudnionych w Poradni Zdrowia Psychologicznego, współpracującej z naszą placówką (większość naszych uczestników jest pacjentami tej poradni).** W naszej sytuacji jest to o tyle wygodne, że jako instytucja zajmująca się osobami niepełnosprawnymi z zaburzeniami psychicznymi, **współpracujemy zarówno z psychologami jak też lekarzami psychiatrami zatrudnionymi w Poradni Zdrowia Psychicznego.** Regularną współpracę z nimi od wielu lat prowadzi pielęgniarka zatrudniona w ŚDS.

4. Realizacja pomocy w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych .

Uczestnicy naszej placówki mają ułatwioną sytuację związaną z ich dostępem do świadczeń zdrowotnych w związku z bezpośrednim sąsiedztwem ŚDS z **Niepubliczną Poradnią Zdrowia**, która znajduje się w tym samym budynku, i z którą od wielu lat współpracujemy. W zakresie usług zdrowotnych współpracujemy z **Ogólną Poradnią Zdrowia, z Poradnią Cukrzycową lub inną w zależności od potrzeb uczestników.** Taka lokalizacja pozwala więc na bliski kontakt i łatwiejszy

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim za 2018r.

dostęp do usług medycznych związanych z ich leczeniem. Pielęgniarka zatrudniona w ŚDS regularnie, lub wg potrzeb umawia wizyty lekarskie, konsultuje wyniki oraz stan zdrowia lub niepokojące objawy naszych uczestników. **Taka sytuacja pozwala na monitorowanie stanu zdrowia uczestników i odpowiednią reakcję w sytuacjach kryzysowych.** (szczególnie u osób z zaburzeniami psychicznymi). Pielęgniarka ŚDS w ramach współpracy ze służbą zdrowia, regularnie sprawdza i nadzoruje stan zdrowia uczestników nie tylko psychiczny, ale także fizyczny. Ponadto prowadzi bieżącą obserwację podstawowych parametrów życiowych (ciśnienie, waga, poziom cukru itp.) i konsultuje je na bieżąco z lekarzami specjalizującymi się w określonej dziedzinie zdrowia.

5. Realizacja pomocy w załatwianiu spraw urzędowych.

W naszej placówce funkcjonuje zasada, że każdy z uczestników ze swoim problemem zawsze może zwrócić się do każdego z pracowników zatrudnionych w śds: instruktora, terapeuty/pedagoga czy dyrektora placówki. Jednak, jeżeli jest to sytuacja na tyle trudna lub skomplikowana, szczególnie w zakresie problemów związanych z załatwianiem spraw urzędowych, głównie: gminy, urzędu miasta, spraw bankowych, spółdzielni mieszkaniowej, płatności, poczty, pozyskiwania zasiłków, zaświadczeń ZUS i innych – najczęściej domownik **otrzymuje wsparcie ze strony pracownika socjalnego śds.** W przypadku, kiedy nasi pracownicy nie są w stanie rozwiązać określonego problemu, wówczas **szukamy wsparcia lub informacji w stosownych instytucjach, wśród kompetentnych pracowników.** Nigdy jednak nie pozostawiamy naszych uczestników, lub ich rodzin samym sobie z określonym problemem. Często również **zwracamy się o pomoc i wsparcie do pracowników MOPS,** jeżeli w określonej sprawie posiadają oni większe kompetencje czy możliwości i potrafią pomóc lub wskazać odpowiednie rozwiązanie określonego problemu lub sprawy.

6. Realizacja niezbędnej opieki.

Każdy uczestnik śds w zakresie oferowanych przez placówkę usług, jako podstawowe **ma zagwarantowane ze strony pracowników opiekę i bezpieczeństwo w czasie pobytu w placówce.** Członkowie zespołu wspierająco-aktywizującego, którzy prowadzą określone zajęcia terapeutyczne, mają równocześnie w zakresie swoich podstawowych obowiązków **zagwarantować uczestnikom odpowiednią opiekę. Natomiast opiekę medyczną (i indywidualną w razie potrzeby) w placówce zapewnia zatrudniona pielęgniarka. Ogólną opiekę, wsparcie, pomoc w rozwiązywaniu problemów oraz opiekę indywidualną zapewnia pracownik socjalny, który równocześnie współpracuje z rodzinami uczestników.**

7. Realizacja terapii ruchowej.

Zajęcia z zakresu terapii ruchowej są jednym z elementów naszego postępowania wspierająco-aktywizującego. Tę formę zajęć prowadzi osoba z odpowiednim przygotowaniem zawodowym w tym zakresie. **Ćwiczenia i zajęcia ruchowe z uczestnikami śds są prowadzone regularnie po 2 godziny dziennie w sali ćwiczeń przystosowanej do takich zajęć. Sala wyposażona jest w odpowiedni sprzęt sportowo- rekreacyjny, rehabilitacyjny i sprzęt do ćwiczeń. Proces standaryzacji placówki pozwolił na sukcesywne i regularne doposażanie sali do ćwiczeń w nowy profesjonalny sprzęt.** Dzięki temu nasi uczestnicy mają możliwość wyboru odpowiedniej formy aktywności ruchowo-oddechowo-wyciszającej (uwzględniając predyspozycje, możliwości i stan

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim za 2018r.

zdrowia uczestników). **Zajęcia o charakterze sportowo-ruchowo-relaksacyjnym są doskonałą formą relaksacyjną, wyciszą i motywują do działania, pozytywnie wpływają na wyrównanie nastroju, a osiągnięte wyniki i poprawa stanu zdrowia nie tylko fizycznego ale także psychicznego, motywuje i zachęca do dalszej pracy.**

8. Realizacja wyżywienia.

Posiłki uczestnikom naszego domu zapewniamy w ramach zadań własnych gminy. Decyzje wydaje MOPS, a koszt ich zakupu jest pokrywany ze środków gminy. Poziom odpłatności uczestników za posiłki jest zróżnicowany wg dochodów. Posiłki są zakupywane w stołówce szkolnej i dowożone do placówki. Koszt dowozu posiłków również refunduje MOPS ze środków gminy. Posiłki wydajemy w naszej stołówce, gdzie przestrzegamy wszelkich norm higienicznych i posiadamy odpowiednie warunki lokalowe i estetyczne. Tymczasem pracownia kulinarna służy realizacji zadań terapeutycznych i nie jest formą realizacji wyżywienia uczestników ŚDS. W pracowni kulinarnej realizujemy cele terapeutyczne wyznaczone zgodnie z indywidualnymi potrzebami i możliwościami uczestników oraz uczymy ich zaradności i samodzielności na miarę indywidualnych predyspozycji. Zajęcia te odbywają się z zachowaniem wszelkich norm higieniczno-sanitarnych.

9. Inne usługi.

W ramach zajęć z zakresu kącika komputerowego wzbogacamy takie formy terapii i zajęć jak zajęcia dydaktyczne, treningi samoobsługi, trening umiejętności spędzania wolnego czasu, trening samousprawniania i doskonalenia. Taka forma zajęć daje uczestnikom możliwość **pozyskania umiejętności posługiwania się edytorem tekstów, korzystania z zasobów wiedzy internetowej (rozwijaniem zainteresowań i pozyskaniem niezbędnej wiedzy, jak również umiejętnością spędzania wolnego czasu).**

Opieka pielęgniarska:

Opieka pielęgniarska obejmuje: pierwszą pomoc, nadzorowanie podawania leków, motywowanie do systematycznych badań laboratoryjnych i specjalistycznych, wizyty u lekarzy, pogadanki tematyczne, dokonywanie pomiarów podstawowych parametrów życiowych, współpracę z rodziną. Ponadto współpracę z Poradnią Zdrowia Psychicznego.

Wsparcie:

Wsparcie, w głównej mierze dotyczy organizowania różnych form pomocy uczestnikom i ich rodzinom m.in. pośredniczenia w załatwianiu spraw urzędowych, reprezentowania w instytucjach jak również pobudzania do wszelkiej aktywności społecznej oraz utrzymania kontaktów z rodziną i przyjaciółmi. Wszystko po to aby osobę chorą jak najdłużej utrzymać w jej naturalnym środowisku społecznym i rodzinnym, a dzięki temu jak najdłużej unikać hospitalizacji. Wsparcie uwzględnia ponadto, partnerską radę i pomoc w sprawach związanych ze współżyciem społecznym, wykorzystaniem posiadanych i nabytych umiejętności w usamodzielnieniu się. Należy jednak pamiętać o tym, że nie zawsze długotrwała i żmudna praca terapeutyczna, czy wsparcie przynosi zamierzone efekty, jednak każdy nawet najmniejszy sukces, mobilizuje i pobudza do jeszcze większego wysiłku dla osiągnięcia kolejnych nawet niewielkich postępów.

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim za 2018r.

DZIAŁANIA ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY ZREALIZOWANE w 2018r.

Najlepszą formą aktywizacji osób niepełnosprawnych jest prezentacja ich umiejętności i możliwości wypracowanych w zakresie różnych form terapeutycznych. Najbardziej widoczne postępy terapeutyczne obserwujemy w zakresie umiejętności **artystycznych- muzycznych, plastycznych oraz sportowych**. Jednak od wielu lat główne działania podejmowane przez naszą placówkę ukierunkowane były i wciąż są na integrację oraz aktywizację uczestników, poprzez ich uczestnictwo w licznych przeglądach, prezentacjach, zawodach sportowych oraz innych spotkaniach integracyjnych, które są doskonałą okazją do zaprezentowania ich umiejętności na szerszą skalę.

W 2018r. nasi uczestnicy bardzo chętnie prezentowali swoje umiejętności w środowisku lokalnym, jak również poza nim. W ubiegłym roku uczestniczyli w wielu spotkaniach, prezentacjach oraz przeglądach organizowanych na rzecz osób niepełnosprawnych. Takie przedsięwzięcia byłyby trudne do zrealizowania, gdyby nie współpraca i zaangażowanie wszystkich sił społecznych, samorządowych oraz organizacji pozarządowych, których celem jest wspieranie i pomoc osobom niepełnosprawnym. **Przykładem takich działań w 2018r, w których uczestniczyliśmy z naszymi domownikami są :**

- **VIII Podlaski Przegląd Kolęd i Pastorałek Osób Niepełnosprawnych „SIEMIATYCKA STAJENKA 2018” (16.01.2018r.)** – zorganizowany przez WTZ w Siemiatyczach jako integracyjne spotkanie osób niepełnosprawnych, w którym z ogromnym zaangażowaniem nasi uczestnicy zaprezentowali swoje umiejętności artystyczne,
- **XII Wojewódzki Przegląd Kolęd i Pastorałek Osób Niepełnosprawnych „ Dokąd gwiazda prowadzi” (01.02.2018r.)** z udziałem uczestników naszej placówki zorganizowany przez MOPR i ŚDS oraz organizacje pozarządowe w Białymstoku,
- **Walentynki w ŚDS (14.02.2018r.)** – wspólna zabawa integracyjna, niespodzianki przygotowane wszystkim paniom przez uczestników ŚDS, słodki poczęstunek, niespodzianki i prezentacja artystyczna słowno-muzyczna,
- **zajęcia MUZEALNE (5.03.2018r.)** przygotowane na rzecz uczestników ŚDS o charakterze manualnym plastyczno-technicznym,
- **DZIEŃ KOBIET w naszym DOMU (08.03.2018r.)**, poczęstunek, wspólna zabawa, poezja i pamiątkowe zdjęcia,
- **DZIEŃ ZIEMI, PIKNIK przed BDK (20.04.2018r.)**, zabawy, konkursy, nagrody, niespodzianki,
- **MILITARNA MAJÓWKA – PRZEGLĄD PIOSENKI PATRIOTYCZNEJ (11.05.2018r.)**, zorganizowany w Łapach na rzecz osób niepełnosprawnych,
- **PROMOCJA NASZEJ PLACÓWKI (14.05.2018r.)** - zorganizowanie prezentacji artystycznej naszych uczestników w **BIBLIOTECE PUBLICZNEJ w Orli**,

**Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy
w Bielsku Podlaskim za 2018r.**

- **WYJAZD DO KINA** w Białymstoku na film „ PIOTRUŚ KRÓLIK” , konsumpcja i **PLENEROWY WYPOCZYNEK** w Lawendowym Zakątku (15.05.2018r.),

- **MUZEALNE ZAJĘCIA WARSZTATOWE** na rzecz osób niepełnosprawnych (18.05.2018r.),

- **WARSZTATY GARNCARSKIE W MUZEUM** (21.05.2018r.) zorganizowane na rzecz uczestników ŚDS,

- **PREZENTACJA ARTYSTYCZNA uczestników ŚDS** podczas promocji książki „ Rodzynek „ zorganizowanej w BDK w Bielsku Podlaskim (23.05.2018r.),

- **PREZENTACJA ARTYSTYCZNA UCZESTNIKÓW ŚDS Z OKAZJI DNI BIELSKA PODLASKIEGO** w Amfiteatrze Miejskim (24.05.2018r.),

- **PREZENTACJA ARTYSTYCZNA UCZESTNIKÓW ŚDS oraz rywalizacje sportowe**, podczas IX ZAWODÓW SPORTOWYCH „ SZANSA NA START” zorganizowanych w Łapach (24.05.2018r.),

- **PREZENTACJA ARTYSTYCZNA UCZESTNIKÓW ŚDS** podczas Przeglądu Zespołów Teatralnych „AFISZ 2018” zorganizowanym w BDK (12.06.2018r.),

- **SPOTKANIE INTEGRACYJNE I OGNISKO** podczas ogłoszenia wyników konkursu „ Mój las”, przyznanie I i II nagrody naszym uczestnikom (13.06.2018r.),

- **PRZEGLĄD PIOSENKI NOWOCZESNEJ „MAMK TALENT”** prezentacja artystyczna naszych uczestników w WTZ Nowa Wola- Michałowo (26.06.2018r.),

- **PREZENTACJA ARTYSTYCZNA UCZESTNIKÓW ŚDS** podczas Międzynarodowego Przeglądu Zespołów Rokowych „ROCK dla POLSKI”(17.07.2018r.) w BDK,

- **Wycieczka do kina** w Białymstoku na film „ PATRYK”, plenerowy wypoczynek oraz poczęstunek w HUTORZE w Płoskach (29.07.2018r.),

- **PREZENTACJA ARTYSTYCZNA UCZESTNIKÓW ŚDS** podczas **PIKNIKU INTEGRACYJNEGO** w Mońkach (30.06.2018r.),

- **PREZENTACJA ARTYSTYCZNA UCZESTNIKÓW ŚDS** podczas **TATASPARTAKIADYZ OKAZJI DNI BIELSKA PODLASKIEGO** w Amfiteatrze Miejskim (24.05.2018r.)

- **wyjazd uczestników ŚDS na XII TATASPARTAKIADĘ Dobrej Woli** (06.10.2018r.), imprezę sportowo-artystyczną zorganizowaną na rzecz osób niepełnosprawnych przez Stowarzyszenie DOBRA WOLA w Łazach. Nasi uczestnicy zaprezentowali już po raz kolejny swoje umiejętności, ale przede wszystkim uatrakcyjnili imprezę występem artystycznym grupy wokalne. Swoją postawą zaimponowali organizatorom i otrzymali już po raz drugi **NAGRODĘ FAIR PLAY**,

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim za 2018r.

- **XI PRZEGLĄD PIOSENKI BIESIADNEJ** „ Po ten kwiat” zorganizowany przez MOPR oraz ŚDS w Białymstoku (**25.10.2018r.**). Podczas tych prezentacji nasi uczestnicy po raz kolejny zaprezentowali się w przygotowanym przez siebie repertuarze biesiadnym.

- **VI Przegląd Form Artystycznych Osób Niepełnosprawnych zorganizowany przez FUNDACJĘ „Nowa Wola” w WTZ w Michałowie** (**30.10.2018r.**), podczas tego spotkania osoby niepełnosprawne, w tym nasi uczestnicy zaprezentowali swoje umiejętności artystyczne.

- **TURNIEJ WIEDZY „ Zachować wspomnienia „ – POLSKA NIEPODLEGŁA**, uczestnicy naszej placówki **zajęli I miejsce oraz nagrodę główną za udział w konkursie** (**06.11.2018r.**),

- **ANDRZEJKI** w naszym DOMU, zorganizowane jako integracyjne spotkanie z młodzieżą zaprzyjaźnioną z ŚDS, wspólne wróżby, zabawy i poczęstunek (**30.11.2018r.**),

- **XVII edycja Festynu Mikołajkowego 2018r.** pod hasłem „ **Każdy może zostać Świętym Mikołajem**”, zorganizowanego przez naszą placówkę jako miejska impreza integracyjna na rzecz osób niepełnosprawnych, z myślą o najmłodszych mieszkańcach miasta. Imprezę zorganizowano **w dniu 08.12.2018r.** – już po raz trzeci **dzięki zaangażowaniu środków z BUDŻETU OBYWATELSKIEGO Miasta Bielsk Podlaski.** Impreza została objęta honorowym patronatem Burmistrza Miasta Bielsk Podlaski, a patronat medialny nad nią objęła Telewizja Kablowa Hajnówka. Co roku impreza skupia wokół siebie coraz większą ilość osób zainteresowanych jej organizacją,

- **uroczysta WIGILIA w ŚDS** (**13.12.2018r.**) – spotkanie integracyjne uczestników, pracowników oraz przyjaciół naszej placówki z udziałem przedstawicieli duchowych,

- **WIGILIA DLA SAMOTNYCH** – zorganizowana przez MOPS W Bielsku Podlaskim w dniu, w której uczestniczyli również nasi domownicy. Taka Wigilia odbywa się co roku i organizowana jest osobom, które z różnych względów nie uczestniczą i nie organizują rodzinnych WIGILII w swoich domach, w tym niektórzy z naszych uczestników,

- **Bardzo istotnym elementem rozwoju osobowości domowników jest ich sfera emocjonalna i duchowa** , na którą ogromny wpływ ma wiara, religia i wiążące się z tym przekonania. W tym procesie ogromną rolę pełni **zarówno kościół katolicki jak też prawosławny** , przedstawiciele których (siostra zakonna i ksiądz prawosławny) od wielu lat duchowo wspierają naszą placówkę . **Dzięki takiej współpracy w naszym ośrodku są prowadzone zajęcia o charakterze religijnym, które ubogacają sferę duchową uczestników ŚDS.**

Ponadto w 2018r. wzięliśmy udział w konkursach :

- 1) Stowarzyszenia Sztuk i Sportów Walki BUSHIDO w Szczepreszynie „ Japonia oczami dziecka”, uczestnik ŚDS otrzymał wyróżnienie i nagrodę za udział w konkursie,
- 2) Nadleśnictwo Bielsk i WTZ konkurs plastyczny pt. „ Mój las”- I i II miejsce i nagroda rzeczona przyznana uczestnikom ŚDS,

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim za 2018r.

3) BDK w Bielsku Podlaskim udział w konkursie plastycznym na najbardziej ekologiczne ozdoby choinkowe.

Takie formy aktywizacji osób niepełnosprawnych, w szczególności uczestników naszego Domu, są **najlepszym sposobem na kształtowanie świadomości społecznej** związanej z postrzeganiem tych osób w środowisku lokalnym ale **równocześnie dają im szansę na zaprezentowanie własnych umiejętności i możliwości poza placówką**. Mając fakt ten na uwadze, wciąż **podtrzymujemy i rozwijamy umiejętności uczestników** niezbędne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, zwłaszcza w zakresie życia codziennego. W związku z powyższym wciąż będziemy kontynuować i rozwijamy naszą współpracę ze Środowiskowymi Domami Samopomocy w woj. podlaskim, Zespołem Szkół Specjalnych w Bielsku Podlaskim, Warsztatami Terapii Zajęciowej Caritas Diecezji Drohiczyńskiej w Bielsku Podlaskim, młodzieżą szkolną i wolontariatem oraz organizacjami pozarządowymi, samorządami lokalnymi, ogólnopolskimi organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

Wszelkie podejmowane przez nas działania wciąż mają służyć przełamaniu barier i wszelkich stereotypów związanych z postrzeganiem tych osób (w szczególności z zaburzeniami psychicznymi) w środowisku lokalnym i poza nim i głównie mają dążyć do:

- kształtowania świadomości społecznej i integracji osób niepełnosprawnych
- budowy sieci oparcia społecznego na rzecz tych osób
- promowania działalności placówki i prezentację dorobku jej uczestników
- tworzenia i współdziałania grup samopomocy w zakresie wspierania osób z zaburzeniami psychicznymi
- przełamania funkcjonujących stereotypów i łamania wszelkich barier społecznych związanych z postrzeganiem tych osób w środowisku lokalnym
- rozwoju uczestników w kierunku usamodzielniania się w zakresie samoobsługi i zaradności życiowej jak również podtrzymywania umiejętności w zakresie funkcjonowania i życia społecznego, w zależności od indywidualnych potrzeb, możliwości i predyspozycji.

W dalszym ciągu będziemy kontynuować podejmowane przez nas działania by **dążyć do pełnej integracji społecznej osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi poprzez ich aktywne uczestnictwo w życiu publicznym, kulturalnym oraz artystycznym**. Znaczącą i wspierającą rolę w realizacji tego przedsięwzięcia skierujemy na szeroko rozumianą współpracę ŚDS z różnymi podmiotami zaangażowanymi w działalność na rzecz aktywizacji osób niepełnosprawnych.

W ubiegłym roku współpracowaliśmy z wymienionymi podmiotami:

1.	rodzina, opiekunowie	Współpraca z rodziną jest niezbędna w procesie realizacji programu wspierająco-aktywizującego ŚDS. Personel domu prowadzi więc regularną współpracę z opiekunami oraz rodzinami swoich uczestników. Współpraca ta głównie prowadzona jest w zakresie wspierania uczestników w pokonywaniu trudności wynikających z ich niezaradności życiowej ewentualnie w zakresie niezaradności ich rodzin . Wzajemną współpracę i współdziałanie prowadzi też grupa samopomocy (rodzice, pracownicy, uczestnicy) , która pozwala na właściwą integrację i współuczestnictwo rodzin i opiekunów
----	----------------------	--

**Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy
w Bielsku Podlaskim za 2018r.**

		<p>w życiu domu ; udział w imprezach integracyjnych organizowanych na rzecz osób niepełnosprawnych. Dla właściwej integracji organizujemy wspólne wyjazdy, wycieczki ewentualnie w ramach refundacji PFRON turnusy rehabilitacyjne. W ramach współpracy z MOPS podejmujemy również współpracę z innymi rodzinami potrzebującymi wsparcia lub pomocy na rzecz osób niepełnosprawnych (w szczególności osób z zaburzeniami psychicznymi).</p>
2.	<p>ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centrum pomocy rodzinie</p>	<p>Dzięki współpracy z ośrodkiem MOPS mamy rozeznanie oraz możliwość dotarcia do osób z problemem zdrowia psychicznego oraz ich rodzin, a tym samym możemy zorganizować im formy wsparcia oferowane przez ŚDS. Dzięki tej współpracy organizujemy naszym uczestnikom też inne formy wsparcia oferowane przez instytucje pomocowe, w tym również MOPS, który umożliwia korzystanie osobom niepełnosprawnym z różnorodnych form wsparcia. MOPS jest ośrodkiem wspomagającym materialnie i finansowo również uczestników ŚDS oraz ich rodziny. W ten sposób ułatwia ich codzienne funkcjonowanie oraz zapewnia byt najbardziej potrzebującym. Nasza współpraca jest również formą promującą wszelkie działania w zakresie polityki społecznej, szczególnie działań zmierzających do likwidacji barier społecznych, ekonomicznych oraz fizycznych osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi. Współpraca z PCPR to głównie pomoc i wsparcie ze środków PFRON, szczególnie w zakresie organizacji turnusu rehabilitacyjnego na rzecz uczestników ŚDS oraz ich opiekunów. Ponadto mamy swój udział w realizacji projektów i szkoleń ze środków PFRON oraz współpracy w zakresie dalszej aktywizacji osób niepełnosprawnych, współpraca w zakresie realizacji Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.</p>
3.	<p>poradnie zdrowia psychicznego, szpital psychiatryczny, inne zakłady opieki zdrowotnej</p>	<p>Z Poradnią Zdrowia Psychicznego współpracujemy w zakresie opieki zdrowotnej uczestników ŚDS. Kontrolowanie terminów i konsultacji lekarskich, to jedna z form współpracy pielęgniarki ŚDS w zakresie leczenia i nadzorowania stanu zdrowia uczestników ŚDS. Ponadto współpraca w zakresie kierowania nowych uczestników do ŚDS celem udzielenia im wsparcia środowiskowego oraz niezbędnej pomocy w zakresie codziennego funkcjonowania. Inną formą współpracy są konsultacje z Poradnią Diabetologiczną w zakresie problemów cukrzycowych - monitorowanie współczynników i wskaźników cukrzycowych uczestników ŚDS oraz współpraca z Ogólną Poradnią Zdrowia w celu kontrolowania stanu zdrowia naszych uczestników.</p>

**Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy
w Bielsku Podlaskim za 2018r.**

4.	powiatowe urzędy pracy	Prowadzimy regularną współpracę w zakresie pozyskiwania stażystów do pracy w ŚDS w ramach dofinansowania do staży pracy ze środków PUP, w 2018r. wsparcie kadry pracowników ŚDS o 1 stażystę, zabieganie o kolejnych stażystów w 2019r. , współpraca w zakresie realizacji Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.
5.	organizacje pozarządowe	Regularnie współpracujemy z organizacjami pozarządowymi- głównie stowarzyszeniami w zakresie integracji społecznej osób niepełnosprawnych , współorganizowanie i współuczestnictwo ŚDS w realizowanych przez te organizacje projektach związanych ze wsparciem osób niepełnosprawnych , w tym również osób z zaburzeniami psychicznymi. Dzięki takiej współpracy nasi uczestnicy mają możliwość integracji oraz prezentacji podczas licznych impresz i innych spotkań o charakterze integracyjnym , w tym również różnych formach prezentacji artystycznych osób niepełnosprawnych – często związanych z realizowanymi przez nie projektami. Wciąż poszerzamy naszą współpracę o kolejne organizacje pozarządowe w tym zacieśnienie współpracy z Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Pracowników i Sympatyków ŚDS , zacieśnianie dalszej współpracy ze Stowarzyszeniem Kreatywnego Bielska oraz grupą wolontariatu młodzieży szkolnej „W jedną stronę” – wsparcie przy organizacji przez ŚDS FESTYNU MIKOŁAJKOWEGO 2018r. w ramach realizacji BUDŻETU OBYWATELSKIEGO Miasta Bielsk Podlaski.
6.	kościół i związki wyznaniowe	Współpraca ze związkami wyznaniowymi w zakresie realizacji zajęć o charakterze religijnym w placówce ŚDS przez księdza prawosławnego dla osób o wyznaniu prawosławnym oraz siostrę zakonną katolicką osobom katolickiego wyznania – obydwie formy zajęć są prowadzone charytatywnie oraz współpraca w zakresie wsparcia duchowego uczestników ŚDS i ich rodzin , spotkania wigilijne i oplatkowe , uczestnictwo w realizowanych przez CARITAS diecezji Drohiczyńskiej uroczystościach i imprezach integracyjnych w ramach współpracy z WTZ w Bielsku Podlaskim.
7.	ośrodki kultury i organizacje kulturalno-rozrywkowe	Uczestnicy ŚDS regularnie mają swój udział w organizowanych przez ośrodki kultury BDK i ODK oraz Muzeum konkursach, uroczystościach, imprezach i prezentacjach o charakterze kulturalno – rozrywkowym. Udział zespołu wokalnego ŚDS w prezentacjach artystycznych to już pewien standard , przy okazji innych imprez i przeglądów. Organizujemy wystawy prac wykonanych przez uczestników naszej placówki , wspólne spotkania okolicznościowe z młodzieżą działającą przy ośrodkach kultury , wyjazdy i prezentacje zespołu wokalnego ŚDS do innych miejscowości i ośrodków

**Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy
w Bielsku Podlaskim za 2018r.**

		<p>kulturalno-oświatowych, współudział w realizowanych przez inne ośrodki projektach o charakterze artystycznym, prezentacja dorobku naszej placówki, promowanie jej działalności podczas wyjazdów do okolicznych Domów Kultury.</p>
8.	<p>placówki oświatowe, inne jednostki świadczące usługi dla osób niepełnosprawnych (w tym warsztaty terapii zajęciowej, zakłady aktywizacji zawodowej, spółdzielniami socjalnymi, centrami integracji społecznej i klubami integracji społecznej)</p>	<p>Ciąg dalszy współpracy i integracja z młodzieżą i gronem pedagogicznym szkół (realizacja wspólnych projektów w ramach budowy sieci oparcia społecznego na rzecz osób niepełnosprawnych), promowanie pozytywnych postaw wobec osób niepełnosprawnych w szczególności z zaburzeniami psychicznymi (dążenie do zmiany funkcjonującego stereotypu postrzegania tych osób w ich środowisku), współuczestnictwo w spotkaniach integracyjnych organizowanych przez WTZ na rzecz osób niepełnosprawnych, wymiana doświadczeń, dalszy ciąg aktywizacji uczestników ŚDS poprzez współpracę z WTZ, współpraca z Zespołem Szkół Specjalnych (współuczestnictwo w realizacji projektów), współpraca i wymiana doświadczeń z pozostałymi ŚDS w naszym województwie, współpraca z Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Pracowników i Sympatyków ŚDS – podejmowanie wspólnych działań na rzecz naszych placówek ich uczestników i pracowników, organizowanie szkoleń na rzecz poprawy warunków życia i funkcjonowania osób niepełnosprawnych, współorganizacja FESTYNU MIKOŁAJKOWEGO 2018r. jako imprezy integracyjnej na rzecz osób niepełnosprawnych realizowanego ramach BUDŻETU OBYWATELSKIEGO Miasta Bielsk Podlaski .</p>
9.	<p>inne osoby lub podmioty działające na rzecz integracji społecznej uczestników</p>	<p>Samorządy lokalne : miasta, gminy, starostwa – współpraca i wsparcie w zakresie realizacji zadań w obszarze związanym ze wsparciem i integracją na rzecz osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi, media lokalne - promowanie działalności placówki w ramach budowy sieci oparcia społecznego na rzecz osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi, w tym XVII EDYCJI FESTYNU MIKOŁAJKOWEGO 2018r. jako miejskiej imprezy integracyjnej na rzecz osób niepełnosprawnych realizowanej w ramach realizacji BUDŻETU OBYWATELSKIEGO Miasta Bielsk Podlaski, zorganizowanej przez naszą placówkę, systematyczna współpraca ŚDS z prasą lokalną – wywiady i promocja działalności ŚDS.</p>

**Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy
w Bielsku Podlaskim za 2018r.**

ROZLICZENIE WYDATKÓW PLACÓWKI ZA ROK 2018.

Rozdz. 85203 – Ośrodki wsparcia – zadania zlecone

Na utrzymanie i prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim Wojewoda Podlaski przekazał budżet w wysokości łącznej 537.979,60 zł za okres I-XII /2018r. w tym przekazana została :

- 502.899,60 zł – dotacja na bieżącą działalność
- 10.000,00 zł – z rezerwy celowej budżetu państwa
- 25.080,00 zł – podwyższona dotacja zgodnie z art51c ust,5 ustawy o pomocy społecznej (dotyczy osób z elementami autyzmu oraz z niepełnosprawnością sprzężoną w nawiązaniu do ustawy „Za życiem”).

Realizacja wydatków związanych z wykorzystaniem budżetu ŚDS w 2018 r. przedstawia się następująco:

- 368.197,51 zł – wynagrodzenia osobowe pracowników, dodatkowe wynagrodzenia roczne, wydatki bezosobowe, wynagrodzenia bezosobowe (umowy- zlecenia),
- 52.206,31 zł – pochodne od wynagrodzeń (składki na ubezpieczenia społeczne i fundusz pracy),
- 11.821,03 zł – odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych,
- 47.382,70 zł - zakup materiałów i wyposażenia, zakup pomocy dydaktycznych i materiałów do terapii, materiały biurowe, akcesoria komputerowe, zakup papieru, urządzenia i pomoce na wyposażenie placówki w tym: wyposażenie sali doświadczenia świata, 2 komputerów, urządzenia wielofunkcyjnego, krzesel na doposażenie sali, akcesoriów do pracowni komputerowej,
- 4.655,25 zł - zakup produktów żywnościowych do terapii kulinarnej oraz na przygotowanie uroczystej Wigilii w ŚDS oraz Mikołajek,
- 20.714,46 zł – zakup usług pozostałych (usługi transportowe, wywóz nieczystości, usługi komputerowe - wdrażanie systemu i przedłużenie aktualizacji programów, usługi kominiarskie, okresowa kontrola stanu budynku), usługa gastronomiczna abonament RTV,
- 1.439,88 zł – opłaty z tytułu telekomunikacji i telefonii stacjonarnej i internetu,
- 25.501,83 zł - koszt zakupu energii,
- 1.191,00 zł – opłata podatku od nieruchomości,
- 2.280,00 zł – opłata za ubezpieczenie mienia ŚDS oraz Festynu Mikołajkowego,

**Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy
w Bielsku Podlaskim za 2018r.**

240,00 zł – delegacje,

150,00 zł – badania lekarskie,

2.199,63 zł – szkolenia.

Przekazane środki wykorzystano w 100 %.

Rozdz. 85203 – Ośrodki wsparcia – zadania samorządowe

W tym rozdziale plan wydatków zwiększono o kwotę **165794,00 zł** z przeznaczeniem na wynagrodzenia i pochodne wszystkim pracownikom ŚDS włączając w to skutki podwyżek z lat poprzednich oraz **10.000,00 zł** – z przeznaczeniem na zorganizowanie Festynu Mikołajkowego w ramach realizacji BUDŻETU OBYWATELSKIEGO Miasta Bielsk Podlaski .

Za okres I-XII/2018r. wydatkowano kwotę w wysokości 164.796,27 zł (99,40 % planu) w tym :

130.414,00 zł – na wynagrodzenia osobowe.

24.382,27 zł – składki na ubezpieczenia społeczne i fundusz pracy,

10.000,00 zł – wydatkowano na zorganizowanie Festynu Mikołajkowego.

OCENA REALIZACJI ZADAŃ

Tworzenie oparcia społecznego na rzecz osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi oraz ich aktywizacja, to podstawowe działania ośrodków wsparcia w tym ŚDS, które pozwalają na uniknięcie izolacji społecznej tej grupy osób niepełnosprawnych. Dzięki takim działaniom, osoby z zaburzeniami psychicznymi otrzymują szansę na właściwe funkcjonowanie w środowisku, a tym samym rzadziej trafiają do szpitali psychiatrycznych, zakładów opiekuńczych czy domów pomocy. W związku z powyższym, w miarę możliwości naszej placówki, aktywizujemy i włączamy swoich uczestników do wszelkich działań i przedsięwzięć (prezentacje, występy, integracja ze społecznością lokalną, wystawy prac i wiele innych). Takie działania, znacząco wpływają na wzrost poczucia ich wartości, a tym samym dają większą szansę na wyjście z kryzysu.

Tymczasem istnieje również grupa uczestników ŚDS, której potrzeby i oczekiwania skierowane są głównie na usługi opiekuńcze, indywidualną opiekę oraz terapię ruchową ewentualnie rehabilitację (jako usługę zewnętrzną, finansowaną ze środków dodatkowej dotacji celowej). Ta grupa uczestników, jeszcze do niedawna, często nie znajdowała miejsca w ŚDS, ze względu na brak możliwości realizowania ich potrzeb w takich jednostkach (konieczność stałej długoterminowej opieki oraz ograniczona możliwość samodzielnej egzystencji). **Dopiero wprowadzenie „Ustawy za życiem” - kompleksowego wsparcia dla rodzin, pozwoliło na pozyskanie dodatkowej dotacji celowej przeznaczonej na wsparcie tych osób . Od ubiegłego roku otrzymujemy dodatkową dotację celową na osoby ze spectrum autyzmu oraz z niepełnosprawnością sprzężoną. Pozyskaną dotację w 2018r. w wysokości 25.080,00 zł , wykorzystaliśmy na zakup :**

**Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy
w Bielsku Podlaskim za 2018r.**

a) **doposażenia do Sali Doświadczenia Świata:** wibropodest, sześćcian sensoryczny, zestaw trzech kolumn wodnych, kurtyna światłowodów – **na łączną wartość 14.931,32 zł,**

b) **zakup urządzeń i pomocy :** urządzenie wielofunkcyjne z funkcją drukarki, kopiarki, skanu oraz pomocy edukacyjnych (klocki edukacyjne, globus interaktywny) oraz gry edukacyjne – **na łączną wartość 4.393,68 zł,**

c) **doposażenie sali rehabilitacyjnej:** fotel masujący oraz wielofunkcyjny masażer do ciała – **na łączną wartość 5.755,00 zł.**

Dzięki tak wydanym środkom mogliśmy zapewnić naszym uczestnikom szerszą i bardziej urozmaiconą gamę ofert związanych z różnorodnością form pracy terapeutycznej, w tym indywidualnej pracy z osobami ze spectrum autyzmu oraz z niepełnosprawnością sprzężoną. Ponadto doposażenie sali rehabilitacyjnej pozwoliło na skuteczniejsze formy terapii ruchowej i wprowadzenie masażu ciała jako elementu usprawniającego.

W celu zapewnienia skuteczniejszych form terapii i rehabilitacji zdrowotnej, od 2019r. weszliśmy we współpracę ze specjalistycznym gabinetem rehabilitacyjno-terapeutycznym, który na rzecz osób ze spectrum autyzmu oraz z niepełnosprawnością sprzężoną podejmuje się indywidualnej terapii oraz rehabilitacji. Usługi te zostaną sfinansowane przez ŚDS ze środków dodatkowej dotacji celowej.

Rok 2018r. to dalszy ciąg procesu dochodzenia naszych placówek do standardów związanych z funkcjonowaniem środowiskowych domów samopomocy, wynikających z obowiązujących przepisów. W związku z powyższym Środowiskowy Dom Samopomocy w Bielsku Podlaskim na 2018r. również zabiegał o pozyskanie dodatkowych środków w tym zakresie, w celu usprawnienia pracy personelu, poprawy warunków pobytu uczestników oraz doposażenia placówki.

Pozyskane dodatkowo środki w wysokości 10.000 zł wykorzystane zostały do:

- zakupu laptopa - komputera przenośnego – **3.000,00 zł**, przeznaczonego do doposażenia pracowni komputerowej, w celu prowadzenia indywidualnej pracy terapeutycznej z uczestnikami ŚDS,
- zakupu laptopa - drugiego komputera przenośnego – **3.000,00 zł**, przeznaczonego do współpracy z tablicą interaktywną podczas zajęć dydaktycznych oraz innych form terapii i treningów umiejętności społecznych,
- zakupu 20 szt. Krzesel – **4.000,00 zł**, przeznaczonych do wyposażenia sali terapeutycznych ŚDS.

Wszystkie nasze działania merytoryczne, jak też finansowe są nadzorowane przez Podlaski Urząd Wojewódzki w Białymstoku jako organ zlecający prowadzenie zadania oraz organ kontrolujący poziom realizacji zadań i funkcjonowania ŚDS.

**Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy
w Bielsku Podlaskim za 2018r.**

WNIOSKI

Proces rozwoju chorób psychicznych jest jednym z najbardziej niepokojących zjawisk współczesnego świata. Najwyraźniej jest on wynikiem rozwoju cywilizacji, w której funkcjonuje nasze społeczeństwo. W ciągu ostatnich lat w Polsce regularnie rośnie liczba osób z problemem zdrowia psychicznego oraz osób z niepełnosprawnością intelektualną. To niepokojące zjawisko jest również znamienne dla innych krajów świata i Europy w tym również krajów wysokorozwiniętych. Jak wskazują statystyki, w świecie jest około 350 mln ludzi, którzy cierpią na zaburzenia depresyjne. Tymczasem w Polsce na depresję cierpi około 1,5 mln dorosłych Polaków. Coraz więcej z nich to ludzie, którzy nie wytrzymują presji i tempa pracy. Aktualnie choroby psychiczne w Polsce są na drugim miejscu pod względem zachorowalności, jednak nadal tempo i poziom ich rozwoju jest zatrważające, o czym również świadczą bezwzględne statystyki. Według nich na zaburzenia psychiczne choruje ponad 8 mln dorosłych Polaków oraz około 4 mln dzieci i młodzieży.

W psychiatrii dzieci i młodzieży mamy ogromną zapaść - sytuacja wymaga nie tylko działań długofalowych na przyszłość, ale działań natychmiastowych. Liczba pacjentów w tej grupie, oczekujących pomocy i wsparcia jest ogromna, tymczasem brakuje lekarzy specjalistów, terapeutów, psychologów, braku łóżek i wyposażenia w opiece całodobowej, ale także procedur, które są niedoszacowane. Mamy w Polsce jedynie 400 psychiatrów dziecięcych jednak sytuacja może być jeszcze gorsza, ponieważ brakuje chętnych lekarzy do podejmowania specjalizacji z zakresu psychiatrii dzieci i młodzieży. W obecnej sytuacji wiele dzieci nie ma realnej możliwości skorzystania z leczenia psychiatrycznego. Taka sytuacja już w tej chwili przeraża, jednak nie możemy być bierni. Konsekwencje naszych zaniedbań w tej dziedzinie w obecnej chwili, będą owocowały na przyszłość regularnie rosnącą grupą osób z problemem zdrowia psychicznego oraz osób z niepełnosprawnością intelektualną.

Problem i skalę tego zjawiska dostrzegają już od dawna najwyższe organa naszego państwa, jednak pierwotnie przygotowany przez ustawodawcę Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego, który miał być pewnym rozwiązaniem dla tej sytuacji, zupełnie się nie sprawdził, głównie z powodu braku środków, które za nim nie poszły. Szukając właściwych rozwiązań, ustawodawca tworzy nowe przepisy, tym razem dotyczą one wejścia w życie Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” (Dz. U. 2016r. poz. 1860 z późn. zm.), którego celem jest wspieranie osób niepełnosprawnych i ich rodzin. Wprowadzenie tej ustawy spowodowało potrzebę systemowych zmian wielu innych ustaw i obszarów, między innymi dotyczy to również ustawy o pomocy społecznej, w której ustawodawca upatruje możliwość częściowego rozwiązania tego problemu poprzez wykorzystanie jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, jakimi są środowiskowe domy samopomocy oraz rozszerzenie ich ofert dla grupy osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub ze spektrum autyzmu. Tym razem jednak, zmiany w ustawie o pomocy społecznej w nawiązaniu do ustawy „Za Życiem”, umożliwiają zwiększenie do 30 % dotacji na jednego uczestnika środowiskowego domu samopomocy, ustalonej dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu. Możliwość pozyskania zwiększonej dotacji przysługuje jednak w sytuacji, kiedy osoby uprawnione posiadają odpowiednie dokumenty, wymienione w wytycznych, potwierdzające schorzenie uprawniające do pozyskania tej dotacji. Natomiast, w przypadku braku odpowiednich dokumentów, zabieganie o tą dotację jest niezasadne, a pozyskane bezzasadnie środki podlegają zwrotowi. Dlatego

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim za 2018r.

właśnie w naszej placówce wciąż są osoby, które pomimo występujących zaburzeń, nie posiadają odpowiednich orzeczeń ani szczegółowej diagnozy, która by kwalifikowała je do pozyskania zwiększonej dotacji. Osób kwalifikujących się w ŚDS do pozyskania takiej dotacji na koniec 2018r. było 6, w tym 1-ze spectrum autyzmu oraz 5 z niepełnosprawnością sprzężoną.

Wysokość dotacji na 1 –go uczestnika ŚDS w 2018r wynosiła 1612,30 zł, w tym na osoby ze spectrum autyzmu oraz z niepełnosprawnością sprzężoną dodatkowo o 380 zł więcej.

Tymczasem na 2019r. wysokość dotacji na 1 –go uczestnika ŚDS wzrosła do kwoty 1752,50 zł, w tym na osoby ze spectrum autyzmu oraz z niepełnosprawnością sprzężoną dodatkowo o 525,75 zł więcej. Dotacja przysługuje jednak nie na ilość uczestników skierowanych wg decyzji do ŚDS, a jedynie na ilość osób faktycznie uczęszczających w danym miesiącu do placówki.

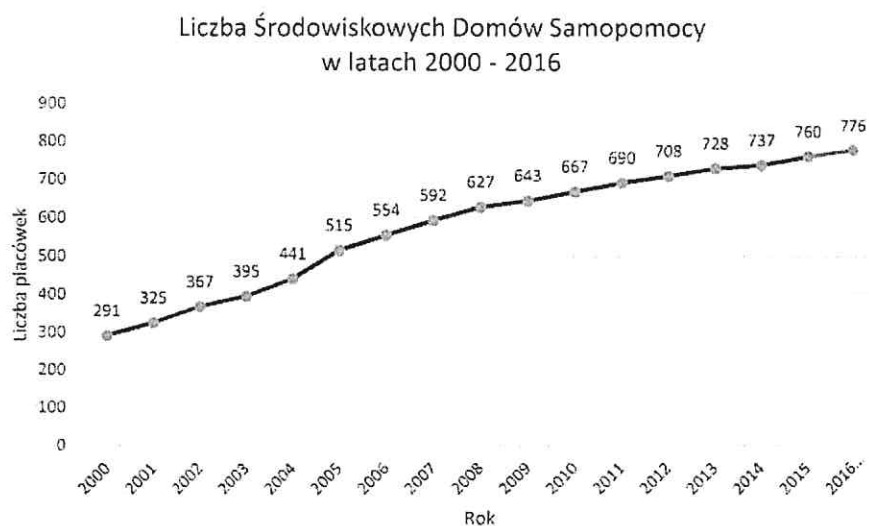
Pomimo znacznej poprawy w zakresie finansowania Środowiskowych Domów Samopomocy, szczególnie w ostatnich 2 latach, wciąż poszerza się granica grupy docelowej osób niepełnosprawnych kierowanych na pobyt do naszych placówek. Trafiają więc do nas osoby z coraz bardziej skomplikowanymi dysfunkcjami, które potrzebują profesjonalnej opieki, ale także coraz bardziej specjalistycznej terapii i rehabilitacji. W ten sposób jesteśmy obciążani coraz większą odpowiedzialnością za ich zdrowie, a nawet życie. Dzieję się tak, ponieważ dotychczas nie istnieje odpowiednia ilość (w stosunku do rzeczywistych potrzeb) specjalistycznych ośrodków opieki i rehabilitacji, które swoim wsparciem obejmowałyby najbardziej niesprawne i potrzebujące osoby. Niestety nasze jednostki ŚDS wciąż nie posiadają wystarczającej bazy specjalistycznych usług, dla zapewnienia takim osobom odpowiedniego wsparcia, sięgamy więc po potencjał zewnętrzny i podejmujemy współpracę z odpowiednimi ośrodkami i specjalistami (psycholog, neurologopeda, rehabilitant i inne wg potrzeb) wszystkie dodatkowe usługi zewnętrzne, to kolejne środki wydawane z budżetu naszych jednostek.

Kolejnym wyzwaniem, przed którym już w chwili obecnej stoją niektóre ze Środowiskowych Domów Samopomocy, jest opieka nad osobami z Alzhaimerem, Parkinsonem oraz innymi zaburzeniami neurologicznymi. W 2017r. w woj. podlaskim powstała pierwsza taka placówka, która podjęła się tego zadania i pod swoją opiekę przyjmuje osoby ze wskazanymi schorzeniami.

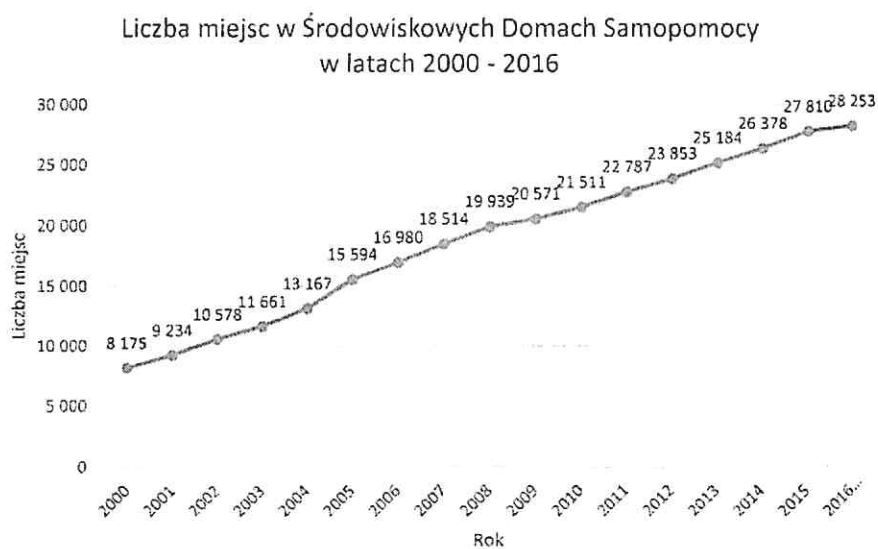
Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim za 2018r.

4. Rozwój sieci środowiskowych domów samopomocy w latach 2000-2016

4a/ liczba środowiskowych domów samopomocy

4b/ Liczba miejsc w środowiskowych domach samopomocy

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim za 2018r.

PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ

W najbliższej przyszłości zamierzamy nadal kontynuować nasze działania i przedsięwzięcia w dotychczas obranym kierunku, które w sposób widoczny miały znaczący wpływ na :

- kształtowanie świadomości społecznej i integrację osób niepełnosprawnych,
- budowę sieci oparcia społecznego na rzecz tych osób,
- promowanie działalności placówki i prezentację dorobku jej uczestników,
- tworzenie i współdziałanie grup samopomocy w zakresie wspierania osób z zaburzeniami psychicznymi,
- przełamywanie funkcjonujących stereotypów i łamanie wszelkich barier społecznych związanych z postrzeganiem tych osób w środowisku lokalnym,
- rozwój uczestników w kierunku usamodzielniania się w zakresie samoobsługi i zaradności jak również podtrzymywania umiejętności w zakresie funkcjonowania i życia społecznego, w zależności od indywidualnych możliwości i potrzeb.

Ponadto, w świetle nowych przepisów, jak już wcześniej wspomniano- „ Ustawy za Życiem”- Środowiskowy Dom Samopomocy w Bielsku Podlaskim, **będzie zobowiązany przystosować się do nowych wyzwań**, przed którymi stanie większość naszych placówek w kraju. Spełnienie przepisów ustawodawcy, **w stosunku do oczekiwań rodziców osób z niepełnosprawnością sprzężoną i spectrum autyzmu**, już dzisiaj wymaga od naszych jednostek zaangażowania ogromnych sił i środków. **Niestety, w przypadku naszej placówki, pierwszym i zasadniczym warunkiem na dzień dzisiejszy, jest zmiana lokalu. W obecnej sytuacji nie jesteśmy w stanie zapewnić nowym uczestnikom odpowiedniej przestrzeni, niezbędnej do ich rehabilitacji, terapii i indywidualnej opieki.** Do placówki uczęszcza obecnie 30 uczestników z zaburzeniami psychicznymi, którym zgodnie ze standardami mamy zapewnić przestrzeń w przeliczeniu na jednego uczestnika nie mniej niż 8 m². Biorąc pod uwagę powierzchnię lokalu, 225 m² – parter i ok. 60 m² – piwnica (nie wszystkie pomieszczenia użytkowe), **w tych warunkach nie jesteśmy w stanie utworzyć nowych miejsc. Tymczasem, rodzice osób z niepełnosprawnością sprzężoną i spectrum autyzmu, już dzisiaj zabiegają o ich przyjęcie do naszej placówki i pomimo wszystko, taką możliwość otrzymują.**

Jednak, sytuacja taka nie może trwać w nieskończoność i potrzebne jest jak najszybsze i skuteczne jej rozwiązanie. Na dzień dzisiejszy, w porozumieniu z Burmistrzem Miasta Bielsk Podlaski, szukamy odpowiedniego lokalu, być może dotyczy to przystosowania budynku po byłej Szkole Podstawowej Nr 5 na potrzeby naszej placówki. Być może rozwiązanie okaże się zupełnie inne, czego w tym momencie nie wykluczamy, wciąż jednak ten trudny i skomplikowany proces jest jeszcze przed nami.

W perspektywie zmiany warunków lokalowych planowalibyśmy poszerzyć grupę osób objętych naszym wsparciem, być może o grupę C (osoby wykazujące przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, które wg wiedzy medycznej są zaliczane do zaburzeń: neurologiczne

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim za 2018r.

zaburzenia pourazowe, otępienie, depresje, osoby z chorobą Alzheimera oraz inne zaburzenia neurologiczne). Natomiast osobom z niepełnosprawnością sprzężoną oraz spectrum autyzmu, którzy już dzisiaj uczęszczają do naszej placówki, moglibyśmy zapewnić odpowiednie warunki do rehabilitacji, terapii i indywidualnej opieki i pracy terapeutycznej.

DYREKTOR

mgr inż. Lucyna Pakuła

Środowiskowy Dom Samopomocy
17-100 BIELSK PODLASKI
ul. Kazimierzowska 18/2
tel 833-10-10; 833-10-11